

Karlo Drago Miletić

GLAZBENA ŠKOLA U MOSTARU

Nedaće Drugog svjetskog rata dovele su do potpunog zamiranja glazbenog života i prestanka rada glazbeno-pjevačkih društava u Mostaru. “Hrvoje” i Hrvatska glazba djelovali su do zabave na Silvestrovo, 31. prosinca 1943. godine.

Koncem 1945. godine, poslije rata, obnovljen je rad nacionalnih društava, ali s izmijenjenim nazivima. Kod Hrvata društva “Hrvoje” i “Hrvatska glazba” su sjedinjena pod nazivom “Napredak”, kod Muslimana umjesto “Ittihad” društvo je dobilo naziv “Preporod”, a kod Srba naziv “Gusle” zamijenjen je s nazivom “Prosvjeta”.

“Napredak” je koristio zgradu “Napretka”, u Liska ulici 6, “Preporod” malu prizemnicu s pozornicom i velikim dvorištem u Cernici (gdje je kasnije bio dječji vrtić), a “Prosvjeta” je koristila veliku zgradu na Glavnoj ulici, gdje je u prizemlju bila odranije dvorana s pozornicom, a na katu, s posebnim ulazom, bila je osnovna škola (sve do izgradnje posebne zgrade za školu).

Međutim, ozbiljnog rada nije bilo. Tek nešto, za ono doba dosta, uspio je “Napredak” zahvaljujući mladeži. No, sva je dokumentacija “nestala”.

Dok se pokušaj “Preporoda” da organizira rad društva završio na neuspjehu, “Prosvjete” isto tako, samo je “Napredak” ubrzo okupio nekadašnje članove “Hrvoja” i Hrvatske glazbe te je, uz prinove mladih, uspio oformiti sve sekcije.¹

U Predsjedništvu “Napretka” tada su bili: predsjednik dr. Rade Smoljan, potpredsjednici Ivo Jerkić, ing. Jakov Šunjić i Mate Barišić, te tajnik Jozo Marić, a od članova Ante Ljubić i još neki.

¹ Zato začuđuje izvještaj Oblasnog komiteta KPJ za Hercegovinu, poslan 1946. godine Centralnom komitetu KPJ za Bosnu i Hercegovinu, u kojem stoji da “...*Preporod* radi odlično, *Prosvjeta* nešto slabije, a *Napredak* nikako”.

U Predsjedništvu Sekcije mladeži "Napretka" bili su: predsjednik Andrija Krešić, tajnik Vlado Smoljan i članovi: Miroslav Šulentić, Marica Minarik, Branka Tokić, Branko Barić, Davorin Krezić i Karlo Drago Miletić.

Glumačkom je sekcijom rukovodio Ante Novaković, a u njoj su se isticali stari članovi "Hrvoja": Stojan Milićević zv. Čoka, Mate Barišić, Zeno Hackl, Zvonko Vladić i drugi, dok su u Glumačkoj sekciji mladih bili: Jozo Marić, Petar Lasta, Kreola Matić, Ivica Kukić, Vlado Vlaho i Karlo Drago Miletić.

Neki od njih, Stojan Milićević Čoka, Zeno Hackl, Petar Lasta i Ivica Kukić odabrali su glumački poziv kao svoju profesiju.

I rukovoditelj Glumačke sekcije Ante Novaković je režiju izabrao za svoj životni poziv. Vodio je i sekciju "Abraševića", a kasnije, poslije osnivanja mostarskog Kazališta, ostao je na tom poslu sve do svoje iznenadne smrti. Umro je, doslovno, na kazališnim daskama.

U "Napredak" se uključila kompletna ranija Hrvatska glazba, točnije svi članovi koji su preživjeli Drugi svjetski rat i ostali u Mostaru. Oni, koji su u to vrijeme bili izvan Mostara, uključivali su se u društvo odmah po povratku. Ponovo su se aktivirali i stari glazbenici, koji su prije, zbog poodmaklih godina, prestali svirati. Jedan od njih, Franjo Grüner, bio je prestao svirati davne 1928. godine, pa se opet svrstao među mlađe i kao izuzetan glazbenik svirao je na više instrumenata i bio je tada nezamjenjiv.

Glazbom je rukovodio Frano Milićević, nekada glazbenik Hrvatske glazbe, koji je 1930-ih godina otišao u Zagreb, usavršavao se glazbeno, a potom se vratio u svoje rodno mjesto.

Osnovana je i Folklorna sekcija kojom je rukovodila Franica Franka Bačić.

Formiran je i mali džez-orkestar u sastavu: Karlo Drago Miletić, Zvonko Pendl zv. Tić, Ivica Soldo, Milenko Cigić, povremeno Šerif Voloder i Irfan Pašić. Pripremane su plesne zabave tri puta tjedno u prostorijama zgrade "Napretka", na prvom katu.

Pjevački je zbor bio sastavljen od članova nekadašnjeg "Hrvoja" i mladih osoba koje su pristupile zboru na poziv Predsjedništva "Napretka". Probe su održavane u nekadašnjoj glazbaonici Hrvatske glazbe, tj. u prizemnici uz zgradu "Hrvoja".

Dana 27. kolovoza 1946. u zgradi "Hrvoja" održana je Osnivačka skupština Radničko-namješteničko-kulturno-umjetničkog društva "Abrašević". Za predsjednika je izabran Zvonko Vladić, a za rukovoditelja Dramske sekcije Stojan Milićević.

Međutim, nedostajalo je iskusnih amatera za sve sekcije, što je istaknuto i na sjednici "Abraševića" četiri mjeseca poslije Osnivačke skupštine: "Muški hor je malobrojan i treba ga popuniti..."²

Na istoj je sjednici zaključeno: "Paulina Loose će voditi kurs za pjevače. Potrebno je angažirati Paulinu Loose naročito za vođenje muzičkog tečaja za klavir..."

"Napredak" je djelovao i u 1947. godini, iako su neki istaknutiji članovi bili odmah uključeni i u novoosnovani "Abrašević".³

Raznim pritiscima na članove "Napredak" je ostao bez izvršnih članova. Uostalom, to je bila sudbina svih podružnica "Napretka" i ostalih nacionalnih kulturno-umjetničkih društava u Bosni i Hercegovini.

Mnogo kasnije uslijedila je sjednica Zajedničkog odbora "Napretka", "Prosvjete" i "Preporoda", 9. ožujka 1949. u Sarajevu, i na njoj je utvrđeno "da su sva tri spomenuta društva gotovo potpuno ostala bez članstva i na taj način stvarno prestala postojati".

U listu "Oslobođenje" je 15. travnja 1949. Salko Nazečić, u ime tadašnje vlasti, objavio da je rad "Prosvjete", "Napretka" i "Preporoda" prestao.

Komisija za likvidaciju HKD "Napredak" je ustanovila da s 1. travnjem 1949. godine obustavljaju svoje djelovanje sve podružnice "Napretka" i da sva pokretna imovina "Napretka" prelazi, također 1. travnja 1949., na Savez kulturno-prosvjetnih društava. Na taj je način i imovina ranijeg "Hrvoja" i Hrvatske glazbe, preko "Napretka", prešla u svojinu RKUD "Abrašević" u Mostaru.

Prvu misao o potrebi osnivanja Glazbene škole izrekao je Ilija Šain na sjednici RKUD "Abrašević" 3. studenog 1946. godine kao član Predsjedništva toga društva.

Samo 7 dana kasnije, također na sjednici Društva, dr. Ante Jamnický ponovo postavlja pitanje osnivanja Glazbene škole, ali s mnogo više upornosti.

² Sjednica 22. 12. 1946., toč. 2.

³ Podaci ubilježeni u matične knjige Društva "Abrašević" su nepouzdati. Tako je u Matičnu knjigu ubilježeno da je Diletantska glumačka sekcija 16. 9. 1946. (dakle, nepunih mjesec dana poslije Osnivačke skupštine "Abraševića") brojila 70 članova, Folklorna 11, Horska 127, da bi se tri mjeseca poslije, na sjednici, izrekla konstatacija o malobrojnosti zbora.

Nasuprot tome, Glazba "Abraševića" koja se sastojala potpuno od glazbara bivše Hrvatske glazbe (osim Svete Stanojevića iz bivše Sokolske fanfare), koja je iz "Napretka", kada je bio ukinut, prešla u "Abrašević", a upisana je u Matične knjige "Abraševića" 15. 10. 1948., i to nepotpuno, jer sedam glazbenika nije uopće upisano, kao da nikada nisu u tom društvu djelovali.

Praktično, "Napredak" je poslije rata bio temeljem kulturnog djelovanja u Mostaru.

Pozvan je glazbenik Karlo Maleček da iznese svoje mišljenje o prijedlogu, i on je izjavio da ne postoji mogućnost za to, nego predloži osnivanje limene glazbe, a na pitanje predsjednika Društva Zvonke Vladića što je potrebno za to, Maleček odgovara: "U prvom redu instrumenti i nastavnik..., a onda treba pristupiti vrbovanju članova, mladića voljnih i izdržljivih, da rade u limenoj glazbi." To je bilo u vrijeme kada je jedina civilna glazba u Mostaru djelovala u Hrvatskom kulturno-umjetničkom društvu "Napredak".

Zaključujemo po zapisnicima društva "Abrašević" da ni organi tadašnje vlasti nisu bili zagrijani za otvaranje Glazbene škole. Na sjednici Društva 12. siječnja 1947. godine iznesena je obavijest da za glazbenu školu nema mogućnosti za subvenciju.

Ali, nisu svi mislili tako, te je na istoj sjednici zaključeno da se Glazbena škola obvezno organizira. Otvaranje škole objavit će se plakatima, a upisat će se učenici do 16 godina. Troškove održavanja škole snosit će đaci uplaćivanjem stalnog mjesečnog doprinosa. Rok za upis je 30. siječanj 1947. godine.

Na sjednici 26. siječnja 1947. o Glazbenoj školi govorio je član Predsjedništva društva "Abrašević" Ilija Šain. Razgovarao je s Paulinom Loose, koja nije na sjednici zbog priprema u "Napretku". Ona je izjavila da se u Sekciju može primiti najviše 20 članova.

Kasnije, 7. rujna 1947. na sjednici je govorio Frano Milićević, zborovođa "Abraševića", o potrebi otvaranja Glazbene škole jer kod nas u Hercegovini nema niti jedne škole te vrste, dok je u Crnoj Gori 5 takvih. Njegov je prijedlog pozdravljen aplauzom.

Na sjednici 5. listopada 1947. Predsjedništvo "Abraševića" je izviješteno "da su glasoviri već svi u zgradi i da bi se već mogla škola otvoriti". Istovremeno je objavljeno da je Frano Milićević rukovodilac škole, a izabran je i Savjet škole u sastavu: Frano Milićević, Božidar Balaban, Mile Ratković i Fuad Slipičević.

Sjednica Predsjedništva 12. listopada 1947. bila je još zanimljivija, što zaključujemo i iz zapisnika:

"Diskutuje se o oformljenju muzičke škole. Drug sekretar iznosi da je govor ministra prosvjete u Sarajevu zaustavio rad u ovoj školi. Drug Balaban objašnjava njegov govor kao i drug Ratković. Ali ipak je donosen zaključak da se sa klavirskom školom otpočne."

Ne znamo što je to ministar prosvjete u Sarajevu govorio, ni zašto je taj govor "zaustavio rad" mostarske Glazbene škole, ali bez obzira na to ministrovu mišljenje nije poslušano u Mostaru.

Sjednica 22. listopada 1947. pokazuje da se u klavirsku školu upisalo 117 učenika.

Predsjedništvo tada donese odluku, značajnu za razvoj Glazbene škole u Mostaru, da se 7. XI. otvori klavirska škola i da toga dana dođu učenici sa roditeljima na tu svečanost.

Iz zapisnika 9. XI. 1947. saznajemo da je škola, osim rukovodioca Frane Milićevića, imala nastavnice Paulinu Loose i Marinu Maleček.

Na kraju školske godine bilo je 48 učenika. Na sjednici 23. lipnja 1948. zaključeno je da će prva školska godina završiti 1. srpnja 1948. godine. S uspjehom su školsku godinu završila 33 učenika.

Na sjednici 7. srpnja 1948. godine rukovodilac škole Frano Milićević postavlja pitanje stvaranja boljih uvjeta za djelovanje škole, u prvom redu kadrova i zgrade.⁴

Na sjednici 27. srpnja 1948. proglašeni su najbolji učenici škole: Dragan Ninković, Ziba Bubić, Angelina Pandžić, Ramiza Tikveša, Slađana Gutić i Biljana Milutinović.

Upis u školsku 1948./49. godinu obavljen je od 15. do 20. rujna.

Da bi se omogućio normalniji rad u školi, velika garaža uz zgradu u kojoj je bio smješten "Abrašević" (sada Arhiv Hercegovine na Mejdanu, Trg 1. maja) razgrađena je u sedam manjih prostorija. Radovi na preuređenju su kasnili te su prostorije adaptirane tri mjeseca poslije početka školske 1948./49. godine.

Rješenjem Ministarstva prosvjete br. 666/49, 27. siječnja 1949. godine, Muzička škola pri RKUD "Abrašević" u Mostaru je osamostaljena kao *GRADSKA NIŽA MUZIČKA ŠKOLA*.

Za direktora škole postavljen je Frano Milićević.

U školskoj 1949./50. godini upisana su 124 učenika. Paulina Loose je premještena s Učiteljske škole za redovnog nastavnika Niže muzičke škole. U školi je predavalo 6 nastavnika.

Dok je u školskoj 1950./51. godini bio upisan 151 učenik-ca, u 1951./52. godini broj je povećan na 181 učenika-cu. Broj nastavnika je povećan s 8 na 13.

U školskoj 1952./53. godini porast učenika bio je značajan, povećan je na 234 upisana učenika-ce s 15 nastavnika-ca.

U toj godini otvoren je i pripremni razred, te odsjeci za trubu, kornu i trombon, dok je Odsjek solo pjevanja ukinut.

U lipnju 1953. godine završila je prva generacija Nižu glazbenu školu u Mostaru.

⁴ U školskoj 1948./49. godini, osim već navedenih nastavnika radili su: Rajmond Hap, violončelo, Margareta Semiz, klavir, i Jan Zavadil, violina.

U školskoj 1953./54. godini otvoren je Odsjek za violinu.

Formiran je i đачki orkestar kojim je rukovodio nastavnik Alfred Tuček. Dok se broj učenika smanjio na 208, broj je nastavnika povećan na 16.

Odobrenjem Narodnog odbora grada Mostara pri školi je 1. rujna 1954. otvorena radionica za popravak svih gudaćih instrumenata, koju je vodio Karlo Maleček.

Prosinca 1954. godine škola je preselila u zgradu u Srednjoj ulici (Fejića ulica), gdje je ostala do kraja 1955. godine.

Od 30. 12. 1955. Glazbena škola je radila u novim prostorijama, u velikoj zgradi na Trgu Republike (Musala), koja je izgrađena dalekih 1880-ih godina. Korištena je za I. osnovnu školu u Mostaru, kasnije za Trgovačku i Djevojačku školu, ali i za druge namjene. Glazbena škola je koristila tu zgradu sve do rata, 1992. godine. A godine 1957. izvršena je prva adaptacija, a potom još dva puta.

U školskoj 1954./55. godini odsjeci puhaćkih instrumenata su prerasli u *SREDNJU MUZIČKU ŠKOLU*. Njezino je osnivanje ozvaničeno Rješenjem Narodnog odbora grada Mostara br. 14652/54, 24. 7. 1954. godine. Za direktoricu je postavljena Paulina Loose.

Škola je imala odsjeke za klavir, violinu, violu, violončelo, kontrabas, flautu, obou, klarinet, fagot, trubu, kornu i trombon.

Osim toga 1. siječnja 1956. godine otvoren je pripremni razred Baletnog odsjeka s koreografom Eduardom Venierom na čelu. Zajedno s nastavnicom Sofijom Cvjetičanin od školske 1964./65. godine Odsjek je djelovao kao srednja škola.

U školskoj 1956./57. godini otvoren je Odsjek solo pjevanja. U školskoj 1958./59. godini upisana su 224 učenika-ce, a predavalo im je 19 nastavnika.

U toj godini diplomirali su prvi učenici *SREDNJE MUZIČKE ŠKOLE*: Stanko Mlinar, oboa (kasnije direktor Filharmonije u Zagrebu),

Hrvoje Matić, solo pjevanje (kasnije član zbora Hrvatskog kazališta u Zagrebu),

Muamer Kulukčija, flauta (kasnije član Simfonijskog orkestra u Ljubljani i Mostaru).

U idućoj, školskoj 1959./60. godini Srednju glazbenu školu su završili:

Gašpar Pastor, violina (kasnije član Sarajevske filharmonije),

Mahmut Kokanović, klarinet (kasnije član Simfonijskog orkestra u Mostaru),

Mihailo Žadanji, violina (kasnije uposlen u Beogradu)

i Milan Gelevski, korna.

U prosincu 1972. godine odlazi u mirovinu Paulina Loose, osoba koja je ugradila svoj život u razvoj glazbene umjetnosti u Mostaru i, neosporno, osoba koja je Glazbenoj školi u Mostaru osigurala ugled i na širim prostorima.

O tome svjedoče svojim gostovanjima značajna imena iz glazbenog života, koji su gostovali u Mostaru, posjećivali školu i javno davali ocjene o njezinom radu kakve se samo poželjeti mogu.

Neki nastupi učenika Glazbene škole u Mostaru:

19. 6. 1956., Zagreb, Savezno natjecanje: Stanko Mlinar, oboa, dobitnik III. nagrade.

22. 6. 1957. Ljubljana, Savezno natjecanje: Mahmut Kokanović, klarinet, III. nagrada; Ladislav Hegediš, violina, III. nagrada; Mihailo Žedanji, violina, III. nagrada; Stanko Mlinar, oboa, III. nagrada.

Pohvale su dobili: Salko Mujičić, flauta, i Milan Gelevski, korna.

8. 6. 1958. Beograd, Savezno natjecanje: Mahmut Kokanović, klarinet, III. nagrada.

Pohvale: Muamer Kulukčija, flauta, i Mihailo Žedanji, violina.

19. 5. 1960. Škola je održala koncert u Kneževu dvoru, Dubrovnik.

26. 6. 1960. Škola je održala koncert u Sarajevu.

U lipnju 1967. Ženski zbor Škole na Mladinskom pevskom festivalu u Celju osvojio je I. nagradu, Zlatnu plaketu i novčanu nagradu.

U listopadu 1968. Zbor je postigao velike uspjehe i dobio značajna priznanja na svojoj prvoj turneji u inozemstvu. Održani su koncerti u Brnu, Pragu i Liberetzu.

31. 5. 1969. Zbor drugi put sudjeluje na Mladinskom pevskom festivalu u Celju i ponovo osvaja Zlatnu plaketu.

U svibnju 1970. Zbor gostuje na Glazbenom festivalu u Neerpeltu, Belgija. Osvojio je Specijalnu nagradu i Medalju belgijskog Ministarstva prosvjete.

5. 6. 1971. Zbor je i treći put na Mladinskom pevskom festivalu u Celju. Osvojio je II. nagradu.

21.-24. 11. 1971. Zbor je na natjecanju glazbenih škola Jugoslavije osvojio prvo mjesto.

To je bila posljednja godina u kojoj je Zborom rukvodila prof. Vjekoslava Šunjić. Za njezino ime vezani su ti uspjesi. Napustila je Glazbenu školu u Mostaru u školskoj 1972./73. godini, a Zbor je nakon kraće stanke nastavio djelovanje pod vodstvom Abida Kusturice, dirigenta Simfonijskog orkestra u Mostaru.

Na mjestu direktora škole nasljednik Pauline Loose je bio Zdravko Verunica, ali samo jednu godinu, da bi nakon njegovog odlaska iz Mostara, dužnost kao v.d. direktora pola godine vršila Edita Katić.

Na sjednici Nastavničkog vijeća je 30. kolovoza 1974. izabran za direktora Borivoje Borozan. Ostao je na toj dužnosti do 1. 9. 1977. godine, kada je za direktora izabrana Borika Vanović.

U međuvremenu učenici su nastupali na raznim natjecanjima s izuzetnim uspjehom. Bio je to nastavak ranijeg djelovanja i, može se reći, uhodane prakse.

Na Saveznom natjecanju u Skoplju 15.-17. travnja 1977. Ivica Bevanda i Dragan Erbez su osvojili dvije II. nagrade.

Na Saveznom natjecanju u Ljubljani 18.-22. travnja 1979. sudjelovalo je sedam učenika, koji su u prednatjecanju zauzeli I. mjesto, a na Saveznom natjecanju osvojili su nagrade:

1. Renata Prizmić, violina, IV. kategorija, III. nagrada;
2. Valter Lovričević, violina, III. kategorija, III. nagrada;
3. Iva Kusturica, violina, I. kategorija, II. nagrada;
4. Milenko Puljić, violina, II. kategorija, III. nagrada;
5. Goran Turkalj, klarinet, III. kategorija, III. nagrada;
6. Suzana Ilić, flauta, IV. kategorija, III. nagrada;
7. Dražan Milas, klarinet, II. kategorija, pohvala.

I na IX. republičkom natjecanju BiH 13.-15. ožujka 1980. u Sarajevu učenici mostarske Glazbene škole osvojili su niz nagrada:

1. Ana Buntić, klavir, II. kategorija, II. nagrada;
2. Mirela Miličević, klavir, IV. kategorija, II. nagrada;
3. Vanja Kulukčija, klavir, II. kategorija, II. nagrada;
4. Dubravka Soldo, klavir, V. kategorija, II. nagrada;
5. Samra Mačkić, klavir, I. kategorija, III. nagrada;
6. Selma Slipičević, klavir, I. kategorija, III. nagrada;
7. Dijana Oručević, klavir, III. kategorija, III. nagrada;
8. Vanja Vučen, klavir, III. kategorija, III. nagrada;
9. Nataša Ostojić, klavir, III. kategorija, pohvala.

U čast 35-godišnjice postojanja Muzičke škole I. i II. stupnja u Mostaru 14. svibnja 1984. održan je SVEČANI KONCERT. Nastupili su: Stefan Milenković, violina, Beograd; Robert Farac, violončelo; Samra Mačkić, klavir; Elvir Ćiber, violina; Josip Bošnjak, klarinet; Orkestar Osnovne muzičke škole; Orkestar Srednje muzičke škole; Komorni ansambl nastavnika i svršenih učenika škole. Dirigirao je poznati glazbeni umjetnik Boris Papandopulo.

U 1984. godini organiziran je niz koncerata:

25. 5. 1984. Škola je sa Simfonijskim orkestrom priredila koncert. Solisti: Alma Denjo, klavir; Marija Grabovac, klavir; Sandra Musa, klavir; Gizela Pastor, klavir; Amela Plosko, klavir; Davor Vasilj, violina. Dirigirao je Pavle Medaković.

4. 6. 1984. priređen je solistički koncert Selme Slipičević, klavir, u klasi prof. mr. Duška Štrekelja.

12. 6. 1984. održan je solistički koncert apsolvence Srednje muzičke škole Maje Ćurić, u klasi prof. mr. Duška Štrekelja.

14. 6. 1984. Škola je priredila solistički koncert učenice I. razreda Srednje škole Samre Mačkić, u klasi prof. Selme Ramić.

14. 8. 1984. na MOSTARSKOM LJETU '84. MUZIKA ZA FLAUTU PORODICE J. S. BACHA. Izvođači: Muamer Kulukčija i Adnan Zubčević (Trebinje); za klavirom Meliha Kulukčija.

Na MOSTARSKOM LJETU '84. 15. 9. 1984. održana je VEČER OPERNIH ARIJA. Solisti: Milka Stojanović, prvakinja Beogradske opere, sopran, i Ferdinand Zovko, prvak Osječke opere, bariton (koji je počeo svoje glazbeno školovanje u mostarskoj Glazbenoj školi); za klavirom Meliha Kulukčija.

I u školskoj 1984./85. godini održani su mnogi koncerti.

Navodimo neke:

28. 2. 1985. Muzička škola I. i II. stupnja, uz suradnju mostarskog Simfonijskog orkestra, održala je KONCERT MLADIH SOLISTA. Nastupili su: Amela Plosko, klavir, učenica II. razreda, u klasi prof. Marije Tatarević; Dražan Milas, klarinet, student II. godine Muzičke akademije u Sarajevu, u klasi prof. Aleksija Radana. Dirigent je bio Boris Papandopulo.

Usljedio je niz koncerata diplomanata Srednje škole:

3. 6. 1985. Marija Grabovac, klavir, u klasi prof. Marije Tatarević;

4. 6. 1985. Tamara Ivelja, klavir, u klasi prof. Elvire Kvartuč;

13. 6. 1985. Gordana Dogandžić, klavir, u klasi prof. mr. Duška Štrekelja;

14. 6. 1985. Vesna Baljak, solo pjevanje, uz klavirsku pratnju Melihe Kulukčije, u klasi prof. Jarmile Prpić.

Dana 30. kolovoza 1985. izvršena je primopredaja dužnosti direktora između Borike Vanović, koja je nakon osmogodišnjeg rada na toj dužnosti napuštala školu, i Vlatka Cipre, koji je preuzeo tu dužnost.

Na sjednici 24. 2. 1986. usvojen je elaborat direktora Vlatka Cipre o mogućnostima otvaranja odsjeka za gitaru i harmoniku.

U veljači i ožujku 1986. godine školu su napustili: Ante Vezilić, dugogodišnji i najuspješniji nastavnik klarineta, i profesorica Slavica Đulić, nastavnica u dječjim vrtićima i zborovođa Niže glazbene škole. Za nastavnika klarineta primljen je Mahmut Kokanović, koji je Srednju glazbenu školu završio u ovom gradu.

I u školskoj 1985./86. godini uspjeh učenika na natjecanjima bio je izvanredan:

Na XV. republičkom natjecanju učenika i studenata glazbe sudjelovalo je 10 učenika instrumentalista i Zbor Niže škole sa 40 učenika. Osvojili su nagrade:

1. Igor Tatarević, violina, I. kategorija, I. nagrada (nastavnik Marko Begić),

2. Arman Patak, violina, IV. kategorija, I. nagrada (nastavnik Vilko Jutt),

3. Elvir Ćiber, violina, IV. kategorija, I. nagrada (nastavnik Franjo Peternel),
4. Davor Vasilj, violina, IV. kategorija I. nagrada (nastavnik Marko Begić),
5. Luka Pravica, violončelo, IV. kategorija, I. nagrada (nastavnica Paula Pastor),
6. Robert Farac, violončelo, IV. kategorija, I. nagrada (nastavnica Paula Pastor),
7. Nedim Prašo, violončelo, IV. kategorija, II. nagrada (nastavnica Paula Pastor),
8. Leopold Alpeza, violina, I. kategorija, II. nagrada (nastavnik Marko Begić),
9. Armin Spahić, violina, I. kategorija, III. nagrada (nastavnica Jasna Mijović),
10. Vida Dujmović, violončelo, II. kategorija, III. nagrada (nastavnica Paula Pastor).

Korepetitori su bili prof. Meliha Kulukčija i Marija Tatarević.

Zbor Niže škole u I. kategoriji osvojio je II. nagradu; zborovoda Slavica Đulić, pomoćnica Nevena Blagojević.

Na Saveznom natjecanju u Novom Sadu sudjelovali su svi prvonagrađeni na Republičkom natjecanju i osvojili su nagrade:

Igor Tatarević, pohvalu,
 Arman Patak, III. nagradu,
 Elvir Ćiber, III. nagradu,
 Luka Pravica, pohvalu,
 Robert Farac, III. nagradu.

Dana 16. svibnja 1986. održan je Koncert apsolutenata i učenika. Solisti su bili: Samra Mačkić, klavir; Sandra Zekić, klavir; Vilma Tarčuki, flauta; Renata Cepanec, violina; Davor Vasilj, violina, i Elvir Ćiber, violina. Dirigent je bio Julio Marić.

Podijeljene su nagrade zaslužnim djelatnicima škole, koji su u 1985./86. godini napustili školu. To su: Borika Vanović, Jure Musa, Ante Vezilić, Slavica Đulić i Jesenka Šipilović.

Po završetku školske 1985./86. godine, na sjednici 15. rujna 1986. ustanovljena je prolaznost učenika:

Niža - 222 učenika, prošlo 215 učenika, prolaznost 96%,
 Srednja - 76 učenika, prošlo 69 učenika, prolaznost 90,78%.

Ukupno: 298 učenika, prošla 284 učenika, prolaznost 95,30%, prosječna ocjena bila je 3,82.

I školska 1986./87. godina dala je očekivane rezultate.

Orkestar Niže škole je na Republičkom natjecanju u Tuzli, pod vodstvom

prof. Vilka Jutta, osvojio I. nagradu. Orkestar Srednje škole, pod vodstvom prof. Franje Peternela, dobitnik je Specijalne nagrade, a učenica IV. razreda Srednje škole Mirjana Mikulić, u klasi prof. Melihe Kulukčije, za klavir II. nagradu.

Na Saveznom natjecanju u Dubrovniku Orkestar Srednje škole, pod vodstvom Franje Peternela, osvojio je I. nagradu, i to je bio najveći uspjeh škole od njezina osnivanja. Orkestar Niže škole, pod vodstvom prof. Vilka Jutta, osvojio je III. nagradu.

U školskoj 1986./87. godini prošlo je 268 učenika ili 93,38%, a prosječna je ocjena bila 3,77.

Na početku školske 1987./88. godine na sjednici 7. rujna 1987., direktor Vlatko Cipra je od Savjeta škole tražio razrješenje od dužnosti uz obrazloženje da mu je nemoguće izvoditi nastavu s 25 sati tjedno i u isto vrijeme biti član Simfonijskog orkestra u Mostaru.

Na sjednici 29. 10. 1987. ostavka prof. Cipre je uvažena, a za v.d. direktora postavljen je prof. Franjo Peternel.

Na Republičkom natjecanju u Zenici, 17.-19. ožujka 1988., nagrađeni su sljedeći učenici mostarske Glazbene škole:

1. Mario Komazin, klarinet, II. nagrada, u klasi prof. Mahmuta Kokanovića,

2. Nada Šahinagić, flauta, II. nagrada, u klasi prof. Muamera Kulukčije,

3. Marija Motaga, flauta, III. nagrada, u klasi prof. Suzane Bagarić-Ilić.

Na sjednici 30. 5. 1988. Savjet škole je za direktora škole izabrao prof. Franju Peternela, dotadašnjeg vršitelja te dužnosti.

Međutim, samo tri mjeseca kasnije, prof. Peternel je zatražio razrješenje uz obrazloženje da sa svojom suprugom, prof. klavira Brankom Peternel, napušta Mostar i odlazi u Maribor.

Na sastanku Savjeta škole 7. 9. 1988. donesena je odluka da se Franjo Peternel razriješi dužnosti, a da vršitelj dužnosti do izbora novog direktora bude prof. Vlatko Cipra.⁵

Školska godina 1991./92. prošla je u nesređenim prilikama, koje su u to vrijeme vladale u gradu Mostaru. Ponešto je sačuvano u raznim bilješkama.⁶

⁵ Sa školskom 1987./88. godinom završava Ljetopis Niže i Srednje muzičke škole, jer su ostale knjige uništene ili se nalaze na nekom drugom mjestu izvan Glazbene škole.

⁶ U zapisima koje je upisala Radmila Tomašević stoji:

“Pedagoška literatura (Poseban program pedagoga) - Sjednice N. V. iz notesa pedagoške škole pošto je zapisnik izgorio sa ostalim dokumentima u stanu ravnatelja škole Srečka Vlašića, u Vranici, Stjepana Radića 76/c/IV. Tomašević Radmila.”

Sjednice Nastavničkog vijeća 20. i 28. kolovoza 1992. godine, na kojima su bili ravnatelj Vlašić i nastavnici Tatarević, Hasandedić, Begić, Voljevica, Tomašević, Čuljak, Pastor, Kvartuč, Čubela, Šarac i Lazarević, razmotrile su uspjeh u učenju i vladanju učenika I., II. i III. razreda Srednje i I., II., III., IV. i V. razreda Niže glazbene škole, a zatim posebno IV. razreda Srednje i VI. razreda Niže škole.

Od 9 učenika, koji su upisali na početku školske 1991./92. godine IV. razred Srednje škole, završilo je i diplomiralo svih devet učenika:

1. Lovorka Brajković, opći smjer, uspjeh vrlo dobar (4), diplomski odličan (5),
2. Tanja Đonlaga, opći smjer, uspjeh odličan (5), diplomski odličan (5),
3. Sanja Gaković, violina, uspjeh dobar (3), diplomski dovoljan (2),
4. Nikica Karačić, kontrabas, uspjeh vrlo dobar (4), diplomski odličan (5),
5. Marko Mikulić, truba, uspjeh dobar (3), diplomski dobar (3),
6. Šeila Plosko, opći smjer, uspjeh vrlo dobar (4), diplomski odličan (5),
7. Selma Vidimlić, flauta, uspjeh vrlo dobar (4), diplomski odličan (5),
8. Sanja Brešan, solo pjevanje, uspjeh dobar (3), diplomski vrlo dobar (4),
9. Zlatko Raguz, opći smjer, uspjeh vrlo dobar (4), diplomski vrlo dobar (4).

Samo diplomski ispit je izvanredno polagala Alica Nurkić i položila ga s dobrim uspjehom (3).

Završni VI. razred Niže škole položila su 23 učenika-ce.

Iako je 1992. godine rat zahvatio i naš grad, zahvaljujući požrtvovanju mnogih nastavnika, Glazbena škola je nastavila i u ratnim uvjetima s radom.

U školskoj 1992./93. godini broj učenika bio je sljedeći:

Osnovna škola:	II. r. 2 učenika, glasovir,
	III. r. 3 učenika, glasovir,
	IV. r. 6 učenika, glasovir,
	V. r. 7 učenika (5 glasovir i 2 violina),
	VI. r. 1 učenik, glasovir;
Srednja škola:	I. r. 10 učenika (6 teoretski smjer, 2 glasovir,
	1 violončelo, 1 flauta),
	II. r. 4 učenika (2 teoretski smjer, 1 glasovir, 1 violina),
	III. r. 3 učenika (2 teoretski smjer, 1 truba),
	IV. r. 4 učenika (1 glasovir, 1 violina, 2 solo pjevanje).

Škola je imala odjele glasovira, violine, klarineta, flaute i teoretski smjer.

Dana 14. ožujka 1993. zatražena je verifikacija Glazbene škole I. i II. stupnja u Mostaru.

Djelatnici Glazbene škole I. i II. stupnja u Mostaru ratne 1992./93. godine bili su:

Vesna Ćubela, profesor teoretskih predmeta,
Marija Tatarević, profesor glasovira,
Elvira Kvartuč, profesor glasovira,
Nelica Čuljak, nastavnica glasovira,
Olgica Lazarević, stručni učitelj glasovira,
Paula Pastor, profesor violončela,
Nataša Hasandedić r. Mihić, profesor violine,
Marko Begić, profesor violine,
Amira Voljevica, profesor solo pjevanja,
Dražan Milas, klarinetist,
Radmila Tomašević, pedagog, tajnik, režiser,
Srećko Vlašić, ravnatelj škole,
Anka Ćužić, čistačica.

Dana 5. travnja 1993. počela je nastava u Glazbenoj školi I. i II. stupnja u Mostaru. Zbog specifičnih uvjeta, u kojima se našao grad, nastava se održavala u školi, u vojnoj glazbi, u stanovima učenika koji posjeduju instrumente i u stanovima nastavnika. U školi se odvijala teoretska i dio instrumentalne nastave.

Dana 20. travnja 1993. nastava je prekinuta zbog ratnih zbivanja, a prekid je trajao samo do 24. travnja 1993. godine.

Dana 8. svibnja 1993. nastava je prekinuta zbog ratnih zbivanja, a prekid je trajao do 2. lipnja 1993. godine.

Dana 12. svibnja 1993. Škola je upisana u registar srednjih škola pod nazivom *Glazbena škola I. i II. stupnja u Mostaru*.

Dana 31. svibnja 1993. na sjednici Nastavničkog vijeća donesena je odluka da se školska godina nastavi 2. lipnja 1993. godine.

Posljednji dan nastave 1992./93. godine bio je 30. lipnja 1993. godine.

Dana 3. srpnja 1993. održana je sjednica razrednih i Nastavničkog vijeća, a na dnevnom redu bio je svršetak školske godine.

IV. razred Srednje škole završili su:

Edita Kondža, glasovir, odličan (5),

Igor Tatarević, violina, odličan (5),

Iskra Kratzl, solo pjevanje, vrlo dobar (4),

Mirna Brešan, solo pjevanje, "ide naprijed" (nema općeobrazovnih predmeta);

VI. razred Osnovne glazbene škole završila je:
Miljana Lazarević, glasovir, dobar (3).

Dana 1. listopada 1993. je na sjednici Nastavničkog vijeća odlučeno da nastava školske 1993./94. godine počne 5. listopada.

Na sjednici 22. listopada izvršeno je konstituiranje Školskog odbora. Za predsjednicu je izabrana Vesna Ćubela, dopredsjednica je Nelica Čuljak, a članovi iz reda nastavnika su E. Kvartuč i M. Tatarević, te od roditelja Slavica Ćorluka i Boško Raguž.

Na toj sjednici izabran je za vršitelja dužnosti ravnatelja Srećko Vlašić, profesor. Za potpisnike financijskih dokumenata imenovane su prof. Vesna Ćubela i Marija Tatarević, a za tajnika i vršitelja dužnosti režisera prof. Radmila Tomašević. Za zamjenika ravnatelja imenovana je prof. Marija Tatarević.

U školskoj 1993./94. godini IV. razred Srednje škole su završili:

Ignacija Aždajić, teoretski smjer, uspjeh dobar (3),

Oliver Ereš, klarinet, uspjeh dobar (3),

Paula Glavinić, opći smjer,

Lidija Vladić, teoretski smjer;

VI. razred Osnovne glazbene škole završili su:

Ema Kratzl, glasovir, uspjeh vrlo dobar (4),

Minja Mujić, violina, uspjeh vrlo dobar (4),

Sanja Serdar, glasovir, uspjeh odličan (5),

Vanja Dujmović, glasovir, uspjeh dovoljan (2).

I u školskoj 1994./95. godini rad škole je nastavljen u nepovoljnim uvjetima. Korištene su prostorije *Doma Kosače*, nastavnici su primali učenike u svojim stanovima ili su posjećivali učenike u njihovim.

Poduzete su akcije da se nabave nedostajući instrumenti kako bi se nastava mogla normalno i uspješno odvijati.

U školskoj 1994./95. godini u Glazbenoj školi bili su uposleni:

Srećko Vlašić, ravnatelj,

Vesna Ćubela, prof. teoretskih predmeta,

Marija Tatarević, prof. glasovira,

Elvira Kvartuč, prof. glasovira,

Marko Begić, prof. violine,

Amira Voljevica, prof. solo pjevanja,

Radmila Tomašević, pedagog, tajnik, težiser,

Nelica Čuljak, nastavnik glasovira,

Anka Čužić, higijeničarka.

Kao vanjski suradnici predavali su:

Dragan Filipović, prof. teoretskih predmeta,
Ubavka Prusina, prof. povijesti glazbe,
Vilma Tarčuki, stručni učitelj flaute,
Marija Grabovac, nastavnica glasovira,
Stanko Buhač, nastavnik trube,
Marija Vlašić, profesor talijanskog jezika.

Na koncu školske 1994./95. godine u Osnovnoj školi od 66 učenika I. do VI. razreda prošlo je s uspjehom 59 učenika. Šesti razred je završilo 7 učenika.

U Srednjoj školi od 23 učenika I. do IV. razreda s uspjehom je završio 21 učenik. Četiri učenice završile su IV. razred:

Josipa Spajić, violina, uspjeh vrlo dobar (4),
Sandra Musa, glasovir, uspjeh vrlo dobar (4),
Dijana Pavlović, oslobođena završnog ispita jer je sve razrede završila s odličnim uspjehom,
Zorica Šoljić, opći smjer.

U povoljnijim uvjetima djelovala je Glazbena škola 1995./96. i 1996./97. školske godine. U međuvremenu je škola od raznih donatora dobila izvjestan broj instrumenata, što joj je omogućilo zadovoljavajući rad. Donacije su dali građani i institucije i iz drugih zemalja, pa i iz Sjedinjenih Američkih Država.

U školskoj 1995./96. godini diplomirali su:

Iva Buhovac, teoretski smjer,
Tanja Čorluka, teoretski smjer,
Lidija Matković, teoretski smjer,
Željka Mikavica, glasovir,
Maruša Pavičić, teoretski smjer.

U školskoj 1996./97. godini diplomirao je Slaven Raguž, violina.

Viši sud u Mostaru je 12. veljače 1997. godine ubilježio promjenu naziva škole. Novi naziv glasi:

GLAZBENA ŠKOLA IVANA PLEMENITOG ZAJCA MOSTAR
Kralja Tomislava ulica 9A.

U školskoj 1997./98. godini diplomirali su:

Silvija Grgić, glasovir,
Marieta Maslač, teoretski smjer,
Minja Mujić, teoretski smjer,

Anita Pušić, teoretski smjer,
Sanja Sudar, glasovir.

Iako su ratne prilike onemogućavale normalan rad Glazbene škole, njezini nastavnici i učenici su, prema ustaljenoj praksi, u raznim prigodama održavali koncerte. Da spomenemo samo neke:

na kraju školske 1994./95. godine zajednički koncert glazbenih škola iz Mostara, Širokog Brijega, Ljubuškog, Čitluka i Međugorja, 15.-17. lipnja 1995. u Ljubuškom, Čitluku, Mostaru i Širokom Brijegu;

Božićni koncert 21. prosinca 1996. u Mostaru;

Godišnji koncert 17. lipnja 1997. u Mostaru;

Božićni koncert 20. prosinca 1997. u Mostaru;

Božićni koncert 10. prosinca 1998. u Mostaru.

Bogata glazbena tradicija je nastavljena.

Drago Karlo Miletić, Archiv der Herzegowina Mostar

Musikschule in Mostar

Zusammenfassung

Der zweite Weltkrieg hatte den vollständigen Zerfall von allen Kultur- und Kunstvereinen in Mostar zur Folge. Unmittelbar nach dem Krieg fingen Nationalvereine an zu arbeiten. Durch die größten Erfolge zeichnete sich der kroatische Verein "Napredak" (*Fortschritt*) aus. Bald aber nach der Gründung vom Kultur- und Kunstverein der Arbeiter "Abrašević", wurde alle Nationalvereine geschlossen.

"Abrašević" startete im November 1947 mit einer Klavierschule.

Durch die Entscheidung des Kultusministeriums wurde 1949 auch im Rahmen des "Abrašević" die städtische Musikhauptschule gegründet.

Durch den Beschluss des Volksbefreiungsausschusses der Stadt wurde 1954 die Musikmittelschule gegründet.

1956 wurden die beiden Schulen in einer einheitlichen Musikschule des 1. und 2. Grades zusammengeschlossen.

Trotz der Verhältnisse setzte die Musikschule ihre Arbeit auch während des Heimatkrieges fort.

Heute werden in der Musikschule, die den Namen von Ivan pl. Zajc trägt, neue Generationen ausgebildet.

PROGRAM

godišnjeg

KONCERTA

učenika GLAZBENE ŠKOLE I. I II. STUPNJA

u

MOSTARU

Ponedjeljak, 10. lipnja 1996. godine
X. osnovna škola Početak u 19,30 sati

Program

GODIŠNJI KONCERT

učenika

GLAZBENE ŠKOLE
Ivana Plemenitog Zajca
Mostar

Utorak, 17. lipnja 1997 g.

Početak u 20h

*Šol Gimnazije
fra Grge Martića*